

Suomen Kotiseutuliitto

Toimintasuunnitelma 2025

*Moninaisuus on yksi Kotiseutuliiton strategisista painopisteistä.
Kuva Vantaan Kotiseutupäiviltä 2025: Anna-Maija Halme.*

Sisällysluettelo

1. Toiminnan tavoitteet	3
1.1. Toiminnan tarkoitus	3
1.2. Vuosikokouksen vahvistamat päälinjat	3
1.3. Vuoden 2025 yleiset tavoitteet	4
2. Kotiseutuliitto on jäseniään varten	5
2.1. Yli 850 yhteisöjäsenen liitto	5
2.2. Koko maan kattava luottamushenkilöhallinto	6
2.3. Keskeiset jäsenpalvelut	7
2.4. Vuoden kotiseutu yhdistys -kilpailu	8
2.5. Kotiseutukilta	8
3. Kestävä kotiseutu syntyy yhteistyöllä	9
3.1. Seurantalot	9
3.2. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät	10
3.3. Paikallismuseot ja eMuseo	11
3.4. Kotiseutuarkistot	11
3.5. Vuoden kotiseututeos -kilpailu ja Kirjamakasiini	12
3.6. Valtakunnalliset Kotiseutupäivät	12
4. Vuorovaikutteinen kotiseutuliike virittää keskustelemaan	13
4.1. Verkostot	13
4.2. Kannanotot, lausunnot ja vaikuttamistyö	14
4.3. Maakunnallinen työ	15
4.4. Kaupunginosat ja vuoden kaupunginosa -kilpailu	15
4.5. Mestarit & kisällit -toiminta	16
4.6. Näkyvä ja vaikuttava viestintä	17
5. Taloudellisesti vahvistuva Kotiseutuliitto luo vakautta	17
5.1. Talouden suunnittelu	17
5.2. Vuoden 2025 talouden yleiskuva	18
5.3. Tarkoituksenmukaiset toimitilat	18
5.4. Osaava ja hyvinvoiva henkilökunta	19
5.5. Kehittämistyön pitkäjänteinen hankkeistaminen	20
6. Kalenteri 2025	21

1. Toiminnan tavoitteet

1.1. Toiminnan tarkoitus

Suomen Kotiseutuliitto on vuonna 1949 perustettu kotiseututyön keskusjärjestö ja kotiseututyön edunvalvoja. Liitto on yksi maan suurimmista kansalaisjärjestöistä. Liiton toiminnan tarkoitus on:

- vahvistaa kotiseututietoisuutta,
- edistää moniarvoista kansallista kulttuuria ja sen arvostusta paikallisten ja alueellisten piirteiden pohjalta,
- kehittää monimuotoista kotiseutu- ja kulttuuriperintötyötä kaupungeissa, kunnissa ja maakunnissa,
- tukea paikallista ja alueellista omatoimisuutta ja kotiseutuhenkeä, sekä
- toimia ja vaikuttaa kotiseututyön tavoitteiden toteuttamiseksi yhteiskunnan päätöksenteossa.

Liiton toimintaa ohjaa vuonna 2020 hyväksytty strategia *Rakkaudesta kotiseutuun*. Sen mukaisesti liitto edistää paikallisiin lähtökohtiin perustuvaa, osallisuutta vahvistavaa ja moniarvoista kotiseututyötä. Tulevaisuusnäyn mukaisesti suomalaiset paikallisyhteisöt tarjoavat kestävän ja uudistuvan kotiseudun kaikille asukkailleen.

Toiminnan strategiset painopisteet ovat: 1) kaikkien kotiseutu, 2) uudistuva kotiseutu ja 3) kestävä kotiseutu. Näihin liittyvät tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit on esitelty keväällä 2020 hyväksytyssä strategiadokumentissa, joka on kokonaisuudessaan luettavissa liiton verkkosivulta: kotiseutuliitto.fi/wp-content/uploads/2020/05/Rakkaudesta-kotiseutuun-strategia-2030.pdf

1.2. Vuosikokouksen vahvistamat päälinjat

Kotiseutuliiton vuosikokous on 31.8.2024 vahvistanut lähiajan toiminnan päälinjat seuraavasti:

- 1) Kotiseutuliitto on jäseniään varten.**
 - kehitämme toimintaamme jäsenten tarpeiden ja kentän näkemysten mukaisesti.
 - tuemme jäseniämme neuvonnan, palvelujen ja koulutusten avulla.
 - suunnittelemme hankkeet tukemaan jäsenten toimintaa.
 - tuemme valtuuston jäseniä alueellisen yhteistyön vahvistamisessa.
 - kehitämme digipalvelujamme saavutettavuuden parantamiseksi.
- 2) Kestävä kotiseutu syntyy yhteistyöllä.**
 - huolehdimme yhteisestä kulttuuriperinnöstä ja edistämme kestävää korjaamista.
 - vahvistamme kotiseututyöllä sosiaalista kestävyyttä ja hyvinvointia.
 - tuemme uusia asukkaita kotoutumaan, kotiutumaan ja osallistumaan.
 - edistämme kestävää elämäntapaa jakamalla hyviä käytäntöjä ja kannustamalla vertaisoppimiseen.

- kutsumme kaikenikäiset mukaan kehittämään kotiseututyötä ja kotiseutuja.

3) Vuorovaikutteinen kotiseutuliike virittää keskustelemaan.

- olemme aktiivisesti keskusteleva ja kenttää kuunteleva kansalaisjärjestö.
- lisäämme yhteistyötä jäsenten kanssa ja jäsenten välillä tarjoamalla mahdollisuuksia matalan kynnyksen tapaamisiin.
- lisäämme kulttuurien välistä vuorovaikutusta, luottamusta ja turvallisuuden tunnetta.
- seuraamme toimintaympäristöä ja uudistamme toimintaamme muutoksia ennakoiden.

4) Taloudellisesti vahvistuva Kotiseutuliitto luo vakautta.

- suunnittelemme talouttamme pitkällä aikavälillä.
- hankkeistamme kehittämistyötä ja haemme uusia yhteistyökumppaneita.
- vahvistamme Kotiseutuliiton taloutta pitkäjänteisellä ja vastuullisella sijoitus-toiminnalla.
- kehitämme aktiivisesti uusia varainhankinnan muotoja.
- mahdollistamme toimintaa jäsenten hyväksi vahvistuvan talouden avulla.

1.3. Vuoden 2025 yleiset tavoitteet

Vuotta 2025 lähdetään toteuttamaan haasteellisessa tilanteessa. Maailmanpoliittinen tilanne on jännittynyt ja Venäjä käy edelleen hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan. Yhteiset globaalit ongelmat – erityisesti ilmastomuutos ja ihmisoikeuksien vajavainen toteutuminen – velvoittavat kaikkia toimijoita kaikilla tasoilla. Kestävä kehitys, digitalisaatio ja tekoäly, väestön ikääntyminen, kulttuurinen moninaisuus muuttavat nopeassa tahdissa käytännön toimintaa. Elämme murroskohtaa, jossa paikallinen kulttuuriperintö, kotiutuminen ja juurtuminen, osallisuus ja yhteenkuuluvuus, lähidemokratia ja vaikuttamismahdollisuudet nousevat yhä tärkeämpään rooliin. Kotiseututyötä tarvitaan yhä enemmän – sekä perinteisissä että uudistuvissa muodoissa.

Suomen julkisen talouden tasapainottamistoimet vaikuttavat Kotiseutuliiton toimintaympäristöön ja toimintaan erittäin voimakkaasti. Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2025 myös valtakunnallisten kulttuuri- ja taidejärjestöjen yleisavustuksiin on kirjattu leikkauksia. Seurantalosten korjausavustusta leikattiin jo vuoden 2024 valtion talousarviossa niin, että kun vuonna 2023 seurantaloille voitiin jakaa korjausavustuksina lähes 1,7 miljoonaa euroa, vuonna 2024 jaettava summa on ollut vajaat 0,5 miljoonaa euroa. Tavoitteiden ja taloudellisten realiteettien ristipainetta kuvaa hyvin se, että samaan aikaan suurleikkauksen kanssa seurantalosten korjausavustusjärjestelmä sai Euroopan kulttuuriperintöpalkinnon.

Juhlavuoden 2024 jälkeen vuorossa on arkivuosi. Vuotta 2025 suunnitellaan kahden keskeisen tavoitteen varaan: toiminnan uudistamiseen ja sen sopeuttamiseen pienentyviin resursseihin.

Vuonna 2025:

- Uudistamme strategiamme. Kotiseutuliiton toiminnan tarkoitus, strategia sekä lähiajan toiminnan päälinjat yhdistetään uudeksi strategiaksi, jota päivitetään vuosikokouksessa.

- Käynnistämme strategiaproessin vuodenvaihteen jälkeen ja työskentelemme niin, että valtuusto voi hyväksyä uuden strategian syyskokouksessaan 15.11.
- Hallitus nimittää strategiatyötä varten tarpeelliset työryhmät.

2. Kotiseutuliitto on jäseniään varten

Suomen Kotiseutuliitolla on koko maan kattava organisaatio. Kuvassa vuonna 2024 valittujen Maakunnallisten kotiseututekojen edustajia Vantaalla. Kuva: Anna-Maija Halme.

2.1. Yli 850 yhteisöjäsenen liitto

Kotiseutuliitto on yksi maan suurimmista kulttuurialan kansalaisjärjestöistä. Jäsenistöön kuuluu yli 720 kotiseutu-, kaupunginosa- ja muuta yhdistystä, yli sata kuntaa ja lähes kaikki maakuntien liitot. Kotiseutuliiton jäsenkentässä toimii kaikkiaan noin 150 000 aktiivista kansalaista.

Liiton yleistä toimintaa jäsentensä kanssa ohjaavat strategian ja vuosikokouksen vahvistamien toiminnan päälinjojen lisäksi kestävän kehityksen ohjelma (2023) ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma (2024).

Vuonna 2025:

- Tavoittelemme jäsenmäärän hienoista kasvua.
- Pidämme toimintaamme ohjaavat asiakirjat ajantasaisina ja tuoreina.

2.2. Koko maan kattava luottamushenkilöhallinto

Suomen Kotiseutuliiton korkeinta päätösvaltaa käyttää sääntömääräinen **vuosikokous**, johon jäsenyhdistykset nimeävät äänivaltaiset edustajansa.

Vuosikokousten välillä liiton toimintaa suunnittelee ja johtaa vuosikokouksen valitsema **valtuusto**, johon kuuluu puheenjohtaja ja 30 valtuutettua. Jokaisesta maakunnasta on vähintään yksi valtuutettu. Viisi valtuutetuista on asiantuntijajäseniä, jotka edustavat liiton toiminnan kannalta keskeisiä aloja. Valtuuston jäsenten valintaa valmistelemaan vuosikokous on perinteisesti nimennyt valtuuston vaalivaliokunnan. Valtuustolla on kaksi sääntömääräistä kokousta vuosittain.

Hallitus vastaa liiton toiminnan operatiivisesta suunnittelusta, taloudesta ja seurannasta. Se kokoontuu vuoden aikana 7–10 kertaa. Hallituksen jäsenten valintaa valmistelemaan valtuusto on perinteisesti nimennyt hallituksen vaalivaliokunnan. Valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat osallistuvat hallituksen työskentelyyn puhevaltaisina.

Kotiseutuliiton valtuusto tapasi Valkeakoskella keväällä 2024 paikallisia kotiseutuaktiiveja. Kuvassa puhuu Sääksmäki-seuran puheenjohtaja Ilona Antila-Dagnaud. Kuva: Anna-Maija Halme.

Hallitus voi asettaa avukseen **jaostoja, työryhmiä ja neuvottelukuntia**, joiden tehtävänä on valmistella ja tehdä aloitteita liiton toiminnan kehittämiseksi. Samalla ne toimivat liiton ja ympäröivän yhteiskunnan ja eri toimijoiden välisenä yhdysiteenä.

Luottamushenkilöorganisaation käytännön toimintaa määritetään seuraavilla ohjausasiakirjoilla:

- toimintasääntö (päivitetty 2024),
- luottamushenkilöiden matkustamissääntö (päivitetty 2024),
- muistamisohje (hyväksytty 2024).

Vuonna 2025:

- Pidämme vuosikokouksen lauantaina 16.8. klo 10 Valkeakoskella.
- Pidämme valtuuston kevätkokouksen 23.–24.5. Torniossa ja syyskokouksen 15.11. Helsingissä.
- Järjestämme valtuutetuille kaksi ajankohtaiskeskustelua verkossa, keskiviikkona 12.3. ja maanantaina 6.10.
- Päivitämme valtuutetun ohjeet.
- Perehdytämme uusia valtuutettuja tehtäviinsä ja liiton toimintaan keskiviikkona 10.9. ja maanantaina 22.9.
- Lisäämme toiminnan avoimuutta helpottamalla henkilöehdotusten tekemistä vaalivaliokunnille.

- Hallitus kokoontuu kevätkaudella neljä kertaa (maanantaina 10.2., lauantaina 22.3. läsnäkokous, torstaina 24.4., keskiviikkona 11.6.), syyskaudella neljä kertaa (Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä sunnuntaina 17.8. läsnäkokous, torstaina 25.9., torstaina 30.10. ja torstaina 11.12.) sekä tarvittaessa ylimääräisiin kokouksiin.
- Hallitus asettaa jaostot, työryhmät ja neuvottelukunnat toiminnan kannalta keskeisimmille aloille toimikaudelle 2025–2026.
 - Kaupunkityön jaosto
 - Paikallisen kulttuuriperintötyön jaosto
 - Talusjaosto
 - Vuoden kotiseututeos -raati
- Haemme jaostoihin jäseniä avoimella jäsenyhteisöjen haulla tammi-helmikuussa.
- Lisäämme jaostojen raportointia hallitukselle ja valtuustolle.
- Varmistamme etäosallistumismahdollisuuden kaikkiin luottamushallinnon kokouksiin.

2.3. Keskeiset jäsenpalvelut

Liitto tarjoaa jäsenilleen moninaisia jäsenpalveluja kuten edunvalvontaa, viestintää, koulutuksia, seurantalojen korjausneuvontaa, tietopalveluja sekä neuvontaa ja opastusta esimerkiksi yhdistystoimintaan, paikallismuseoiden ja kotiseutuarkistojen työhön. Neuvomme ja opastamme sähköpostitse, puhelimitse ja erilaisissa tapaamisissa.

kotiseutuliiitto.fi/jasenille/jasenpalvelut/

Viestimme jäsenillemme aktiivisesti pääasiassa sähköisiä kanavia käyttäen. Uutiskirjeet, jäsen-tiedotteet, verkkosivut ja sosiaalisen median kanavat pitävät jäsenet ajan tasalla sekä liiton että laajemman kotiseutu- ja kulttuuriperintökentän asioista. Viestinnästä tarkemmin luvusta 4.6.

kotiseutuliiitto.fi/

kotiseutuliiitto.fi/jasenille/uutiskirjeet/

Kotiseutuliiiton sähköiset tietopalvelut on koottu liiton verkkosivujen Tietopankki-osioon. Sieltä löytyy kattavasti tietoa, työkaluja ja toimintamalleja jäsenistön käyttöön. Tietopankista löytyy tietoa esimerkiksi kestävyysteemoista, yhdistystoiminnasta, eMuseo-mobiiliopaspalvelusta, paikallismuseoista ja kotiseutuarkistoista. Verkko-oppaat tarjoavat vinkkejä ja tukea esimerkiksi ylisukupolvisen sekä kulttuurisesti moninaiseen kotiseututyöhön.

kotiseutuliiitto.fi/tietopankki/

Jäsentemme käytettävissä on myös Kotiseutuliiiton kolmiportainen ansiomerkkijärjestelmä. Ansiomerkki on mainio tapa kiittää ja huomioida aktiivisesti kotiseututyössä ja paikallistoiminnassa mukana olevia vapaaehtoistoimijoita. Liiton edustajat ovat mielellään mukana jäsenyhteisöjen juhlissa luovuttamassa ansiomerkkejä ja samalla tapaamassa jäseniä.

kotiseutuliiitto.fi/jarjesto/huomionosoitukset/kotiseutuliiiton-ansiomerkki/

Jäsenten kohtaaminen ja vuorovaikutus ovat liiton menestyksekkään toiminnan edellytyksiä. Liiton luottamushenkilöt ja henkilökunta tapaavat jäseniä paikan päällä ja etänä erilaisten tapahtumien ja tilaisuuksien yhteydessä, Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä ja maakunnallisissa kokouksissa. Myös jäsenkentän keskinäistä verkostoitumista ja vuorovaikutusta edistetään mm. tukemalla Kotiseutuliton valtuuston jäseniä heidän tehtävissään.

Vuonna 2025:

- Uudistamme paikallisyhdistysten mallisäännöt.
- Teemme eri jäsenryhmille sähköiset esitteet, joissa esitellään jäsenyyttä ja jäsenetuja.
- Neuvomme ja opastamme jäseniämme. Huolehdimme, että jäsenten käytettävissä olevat neuvonta- ja opasmateriaalit pysyvät ajan tasalla.
- Toteutamme jäsenviestintää.
- Tarjoamme uutta Kotiseutulehteä jäsentemme tilattavaksi omille jäsenilleen omakustannushintaan.
- Tarjoamme jäsenille suunnattuja tilaisuuksia (mm. maakunnalliset kokoukset, Valtakunnalliset kotiseutupäivät) sekä koulutuksia ja vertaisoppimisen tilaisuuksia.
- Levitämme kotiseututyön hyviä käytäntöjä jäsenten pariin. Järjestämme kevät- ja syyskaudella hyvien käytäntöjen webinaarit torstaina 13.2. ja keskiviikkona 5.11.
- Kannustamme jäseniämme kiittämään vapaaehtoistoimijoitaan ansiomerkein. Tavoitteenamme on myönnettyjen ansiomerkkien määrän kasvu. Päivitämme ansiomerkkiohjesäännön.
- Tapaamme jäseniämme kokousten, juhlien ja juhlapuheiden, ansiomerkkien jakamisen, erilaisten tilaisuuksien sekä koulutusten ja hankkeiden merkeissä kuukausittain.
- Tapaamme paikallisissa ja alueellisissa kotiseututyössä työskentelevät toimihenkilöt vähintään kerran vuodessa.

2.4. Vuoden kotiseutuyhdistys -kilpailu

Vuoden kotiseutuyhdistyksen valinnalla edistetään innovatiivista ja uudistuvaa kotiseututyötä. Palkittavan tulee olla Kotiseutuliton jäsenyhdistys. Kilpailun esiraatina toimii paikallisen kulttuuriperinnön jaosto. Jaosto käy läpi kaikki kilpailuun saapuneet ehdotukset ja esittelee kärkiehdokkaat hallitukselle, joka tekee päätöksen voittajasta.

kotiseutulitto.fi/toiminta/palkinnot-ja-kilpailut/vuoden-kotiseutuyhdistys/

Vuonna 2025:

- Järjestämme Vuoden kotiseutuyhdistys -kilpailun. Voittaja julkistetaan kesäkuun alkupuolella ja kukitetaan vuosikokouksessa 16.8. Valkeakoskella.

2.5. Kotiseutukilta

Kotiseutuliton kannattajajäsenet muodostavat Kotiseutukillan. Jäsenyydellään kiltalaiset tukevat kotiseututyötä valtakunnallisesti. Heillä on läsnäolo- ja puheoikeus liiton vuosikokouksessa

ja maakunnallisissa kokouksissa. Kiltalaisille lähetetään kaikki varsinaisille jäsenille suunnattu liiton jäsenmateriaali sekä kutsut liiton tilaisuuksiin ja seminaareihin.

kotiseutuliiitto.fi/toiminta/kotiseutukilta/

Vuonna 2025:

- Markkinoimme Kotiseutuliiiton kannattajajäsenyyttä entisille luottamushenkilöillemme ja muille potentiaalisille kannattajajäsenille.
- Järjestämme Kotiseutukillan vuositapaamisen Valtakunnallisilla kotiseutupäivillä Valkeakoskella perjantaina 15.8.
- Tapaamme pikkujouluglögeillä Kotiseutuliiiton toimistolla Helsingissä tiistaina 9.12.

3. Kestävä kotiseutu syntyy yhteistyöllä

3.1. Seurantalot

Kotiseutuliiitto hoitaa opetus- ja kulttuuriministeriön delegeoimaa tehtävää seurantalojen korjausavustusten hoitamisessa ja korjausneuvonnassa. Liitto hakee vuosittain ministeriöltä erillisrahoituksen korjausavustuksiin ja siihen liittyvään työhön.

Kotiseutuliiiton työn painopiste on korjausavustusten jako- ja selvitysprosessissa, neuvonnassa sekä avustuksiin ja korjaamiseen liittyvässä viestinnässä. Lisäksi liitto järjestää neuvontaa ja koulutusta, neuvontakäyntejä yksittäisillä taloilla sekä kehittää yhteistyötä muiden seurantalotoimijoiden kanssa. Työtä jatketaan pitkäjänteisesti.

Korjausavustustyön koordinoivana elimenä toimii Kotiseutuliiiton nimittämä seurantaloasiain neuvottelukunta. Nykyinen neuvottelukunta on nimetty kaudelle 2023–2026. Siihen kuuluu seurantaloja ylläpitävien yhteisöjen 12 keskusjärjestön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön, ympäristöministeriön, Suomen Kuntaliiton ja Museoviraston edustajat. Neuvottelukunnan työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Kotiseutuliiiton toiminnanjohtaja.

Korjausavustusten hoitamiseksi ja korjausneuvonnalle on laadittu erillinen toimintasuunnitelma, jossa on määritelty työn yksityiskohteisemmat toimenpiteet vuodelle 2025. Toimintasuunnitelman hyväksyy seurantaloasiain neuvottelukunta.

Huonekalujen maalaustalkoot Kerkkoon nuorisoseurantalolla. Kuva: Heli Pelkonen.

Valtion korjausavustusmäärärahaan kohdennettiin vuonna 2024 huomattava, yli 60 prosentin leikkaus. Kotiseutuliiiton seurantalotyö sopeutetaan myönnetyn avustuksen mukaiseksi. Kesällä 2024 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Kotiseutuliiitolle avustuksen korjausavustuksen vaikuttavuustutkimuksen tekemiseksi.

Vuonna 2025

- Vaikutamme aktiivisesti ja rakentavasti korjausavustuksen jatkumisen ja tarpeellisen määrärahan puolesta.
- Toteutamme käytännön seurantalotyötä neuvottelukunnan oman toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti.
- Jatkamme korjausavustusprosessin kehittämistä ministeriön ohjeistuksen mukaisesti ja rahoituksen mahdollistamassa laajuudessa. Tavoitteena on avoimuuden ja saavutettavuuden lisääminen, käytäntöjen selkeyttäminen ja keventäminen, digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen sekä ohjeistuksen kehittäminen.
- Jatkamme Kotiseutuliiiton ja usean muun toimijan yhteisen seurantalot.fi-sivuston ylläpitoa ja kehittämistä neuvottelukunnan asettaman kehittämisryhmän johdolla. Tavoitteina on näkyvyyden lisääminen ja markkinoinnin parantaminen sekä oman keskusjärjestöportaalin selvittäminen ja mahdollisesti rakentaminen.
- Saatamme loppuun korjausavustuksen vaikuttavuustutkimuksen ja viestimme tuloksista näkyvästi.
- Viestimme seurantaloista ja seurantalotyöstä aktiivisesti ja monikanavaisesti myös omassa toiminnassamme.
- Haemme hankeavustuksia seurantalotyön kehittämiseksi.

3.2. Euroopan kulttuuriympäristöpäivät

Euroopan kulttuuriympäristöpäivät on vuosittainen tapahtumakokonaisuus, joka aktivoi ihmisiä toimimaan oman kulttuuriympäristönsä ja -perintönsä puolesta ympäri Euroopan. Suomessa tapahtumat keskittyvät syyskuuhun, mutta tapahtumia voi järjestää ympäri vuoden. Kulttuuriympäristöpäivillä on vuosittain vaihtuvat teemat. Vuonna 2025 teemana on Rakennettu perintömme.

Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä koordinoidaan Kotiseutulitossa, ja liitolla on edustaja päivien työryhmässä. Päivien järjestämisestä on solmittu ympäristöministeriön kanssa erillinen sopimus. Nykyinen sopimus yltää toukokuuhun 2025, jonka jälkeen ympäristöministeriön harkinnan ja resurssien mukaan käytettävissä on yksi optiovuosi. Hankkeen verkkosivut ovat Kotiseutuliiiton sivujen alla osoitteessa kotiseutuliiitto.fi/kulttuuriymparistopaivat/.

Vuonna 2025:

- Koordinoimme Euroopan kulttuuriympäristöpäiviä sopimuksen ja ympäristöministeriön kanssa tehdyn työnjaon mukaisesti.
- Vietämme Euroopan kulttuuriympäristöpäivien päätapahtuma-ajankohtaa syyskuussa.
- Juhlimme Kansainvälistä maisemapäivää 20.10.

3.3. Paikallismuseot ja eMuseo

Paikallismuseot ovat pääosin yhdistysten vapaaehtoisvoimin tai kuntien sivutoimisesti ylläpitämiä museoita: kotiseutumuseoita, erikoismuseoita ja muita paikallisesti merkittäviä museoita. Niitä on Suomessa yli 700.

Kotiseutuliitto tarjoaa paikallismuseoille palveluita ja tukea omien resurssiensa ja käynnissä olevien hankkeiden mukaan. Liitto ylläpitää yhteistyössä Momeo Oy:n kanssa eMuseo-mobiiliopas-palvelua, jonka jäsenet voivat ottaa käyttöönsä edullisempaan jäsenhintaan. Paikallismuseotyössä tehdään yhteistyötä muun muassa Museoviraston ja alueellisten vastuumuseoiden kanssa.

Vuonna 2025 jatkuu kesällä 2024 alkanut Paikallismuseoiden digitaalisten palveluiden ja toimintamallien kehittämishanke, ns. Digipamu-hanke, jonka rahoitus tulee OKM:n kulttuurin ja luovien alojen rakennetuesta.

Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura ylläpitää Museo Brunouta, joka on Juankosken tehtaan ja työväen museo. Kuva: Arto Tirkkonen.

Vuonna 2025:

- Hallitus nimittää paikallisen kulttuuriperintötyön jaoston koordinoimaan paikallismuseoiden ja kotiseutuarkistojen kehittämistoimia.
- Jatkamme paikallismuseotyön verkostomaista kehittämistä ja edunvalvontaa.
- Ylläpidämme ja kehitämme eMuseo-palvelua.
- Toteutamme Digipamu-hanketta hankesuunnitelman mukaisesti toteuttamalla maksuttomien verkkokoulutusten sarjan ja verkko-oppaan sekä jatkamalla pilottiryhmän toimintaa.

3.4. Kotiseutuarkistot

Kotiseutuarkistolla tarkoitetaan paikallista yksityisluontoista arkistoaineistoa ja henkistä perinnettä tallentavaa, säilyttävää ja käytettäväksi tuovaa organisaatiota. Erilaisia kotiseutuarkistoja on Suomessa pitkälti toista sataa.

Kotiseutuliitto on tehnyt pitkään työtä kotiseutuarkistojen toiminnan kehittämiseksi mm. koulutuksilla ja oppailla. Syksyllä 2022 Kotiseutuliitto julkaisi selvityksen kotiseutuarkistoista. Vuonna 2024 toteutettavalla hankkeella päivitettiin kotiseutuarkistojen suositus ja uusittiin ohjeistus verkko-oppaaksi.

Vuonna 2025:

- Hallitus nimittää paikallisen kulttuuriperintötyön jaoston koordinoimaan paikallismuseoiden ja kotiseutuarkistojen kehittämistoimia.

- Jalkautamme ja viestimme aktiivisesti kotiseutuarkistojen suosituksesta ja verkko-opaasta.
- Toteutamme kotiseutuarkistokoulutuksia toteutuvien hankerahoitusten mukaan.
- Jatkamme kotiseutuarkistojen verkostomaista kehittämistä ja edunvalvontaa arkistoverkostossa, yksityisarkistojen neuvottelukunnassa ja kansallisen hankintapolitiikan 3. aallon toteuttamisessa.
- Haemme aktiivisesti uutta hankerahoitusta kotiseutuarkistojen kehittämiseksi.

3.5. Vuoden kotiseututeos -kilpailu ja Kirjamakasiini

Kilpailun tavoitteena on kannustaa kotiseutukirjojen tekijöitä ja tuoda näkyvyyttä paikallista kulttuuria ja historiaa käsitteleville teoksille. Kotiseutuliiton hallituksen erikseen nimeämä palkintoraati valitsee kilpailun finalistit, joiden joukosta vuosittain vaihtuva, hallituksen tehtävään pyytämä valitsija valitsee voittajan. Voittaja julkistetaan vuosittain lokakuussa Turun kirjamessuilla. kotiseutuliitto.fi/toiminta/palkinnot-ja-kilpailut/vuoden-kotiseututeos/

Vuoden kotiseututeos -kilpailuun osallistuvat teokset arvostellaan Kirjamakasiinissa. Arvostelut kirjoittaa FT, tietokirjailija Lassi Saressalo. Kirjamakasiinissa voidaan esitellä myös muita kotiseutukirjoja.

kotiseutuliitto.fi/toiminta/kirjamakasiini/

Vuonna 2025:

- Hallitus nimittää kilpailun raadin ja kutsuu valitsijan.
- Järjestämme Vuoden kotiseututeos -kilpailun.
- Järjestämme julkistamis- ja palkintotilaisuuden Turun kirjamessuilla syys-lokakuussa.

3.6. Valtakunnalliset kotiseutupäivät

Valtakunnalliset kotiseutupäivät on kaikille avoin kulttuurin ja kansalaistoininnan vuosittainen suur tapahtuma, joka kokoaa yhteen satoja kotiseutuharrastajia ja -asiantuntijoita eri puolilta Suomea. Kotiseutupäivien yhteydessä pidetään myös Suomen Kotiseutuliiton vuosikokous ja palkitaan ansiotuneita kotiseutuaktiiveja. Kotiseutupäivät on järjestetty vuodesta 1949 alkaen joka vuosi eri puolilla Suomea. kotiseutupaivat.fi

Valkeakoskelaiset pop-muusikot Skuubi ja James-J tekivät kotikaupunkinsa Kotiseutupäiville tarttuvan kappaleen nimeltä Kansantauti. Kappale on julkaistu mm. Spotifyssä ja Youtubessa. Kuvat: Henry Raatikainen ja Eetu Tanskanen.

Vuonna 2025:

- Järjestämme 77. Valtakunnalliset kotiseutupäivät Valkeakoskella 15.–17.8. teemalla Vesien Valkeakoski. Päivien pääjärjestäjänä on Valkeakosken kaupunki yhteistyössä Kotiseutuliiton kanssa. Järjestämiseen osallistuvat aktiivisesti myös Kotiseutuliiton paikalliset jäsenjärjestöt Valkeakoski-Seura, Sääksmäki-Seura ja Ritvalan Nuorisoseura.
- Jatkamme neuvotteluja ja päätämme seuraavien vuosien Kotiseutupäivistä.
- Kehitämme Kotiseutupäivien konseptia palvelemaan vakikävijöitä entistä paremmin, saavuttamaan uusia ihmisiä ja parantamaan tapahtuman näkyvyyttä.
- Päivitämme Kotiseutupäivien järjestämisohjeistusta.

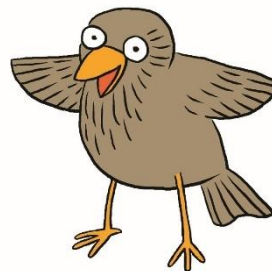
4. Vuorovaikutteinen kotiseutuliike virittää keskustelemaan

4.1. Verkostot

Kotiseutuliitto toimii vahvasti verkostomaisen kehittämisen periaatteella: yhdessä olemme enemmän ja saamme vaikuttavampaa aikaan. Kotiseutuliiton paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset sidosryhmä- ja kumppaniverkostot täydentävät omaa osaamistamme. Verkostojen kautta liitto hankkii tietoa ajankohtaisista asioista, jakaa omaa ajankohtaistietoaan ja pitää esillä paikallisen kotiseututyön parhaita käytäntöjä.

Liitolla on tiiviit ja toimivat yhteydet valtioneuvoston ja liiton toimialaan kuuluviin ministeriöihin ja keskusvirastoihin. Keskeisimmät julkishallinnon yhteistyökumppanit ovat:

- opetus- ja kulttuuriministeriö
- ympäristöministeriö
- valtioneuvoston kanslia
- Museovirasto
- Kansallisarkisto
- maakuntien liitot
- kunnat
- alueelliset vastuumuseot

Vuonna 2025:

- Toimimme aktiivisessa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa julkishallinnon, valtakunnallisten keskusjärjestöjen sekä muiden toimialaamme ja tavoitteisiimme liittyvien sidosryhmien kanssa.
- Vaikutamme nimetyn edustajamme kautta aktiivisesti seuraavissa toimielimissä
 - o Elävän perinnön käsityörinki (Museovirasto)
 - o Elävän perinnön luontorinki (Museovirasto)
 - o Elävän perinnön suullisen perinteen rinki (Museovirasto)
 - o Euroopan kulttuuriympäristöpäivien työryhmä (YM)
 - o Eurooppalainen kulttuuriperintötunnus -ohjausryhmä (Museovirasto)
 - o Europa Nostra Finland ry
 - o Korttelijaosto (Suomen Kylät ry)

- o Maaseutupolitiikan neuvosto (MMM)
- o Muinaisjäännösten hoidon rinki (Museovirasto)
- o Seurataloasiain neuvottelukunta (OKM)
- o Suomen Kansallispuukujen Ystävät ry
- o Tammenlehvän Perinneliitto
- o Turun kansainvälisten Kirjamessujen päätoimikunta
- o Valtakunnallisten kotiseutupäivien järjestelytoimikunta
- o Viheralan neuvottelukunta
- o Yksityisarkistojen neuvottelukunta (OKM)
- o Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen -ryhmä (MMM)
- Jatkamme yhteistyötä seuraavissa epävirallisissa yhteistyöverkostoissa
 - o Arkistoverkosto
 - o Faron sopimuksen kansallinen yhteistyöryhmä Faro friends
 - o Kulttuuriympäristöviestijöiden Kyvyt-ryhmä
 - o Yksityisarkistojen kansallisen hankintapolitiikan yhteistyöryhmä
- Osallistumme Kulttuuri- ja uskontofoorumi Fokuksen kanssa YK:n uskontojen ja katso-
musten yhteisymmärrysviikkoon helmikuussa 2025.
- Toteutamme kansainvälistä yhteistyötä ensi sijassa European Heritage Days (EHD) -oh-
jelman ja Europa Nostra -yhteistyön kautta.
- Haemme eurooppalaisia yhteistyökumppaneita ensi sijassa Pohjoismaista, Baltian
maista, Euroopan kulttuuriympäristöpäivien ja Europa Nostran verkostoista.

4.2. Kannanotot, lausunnot ja vaikuttamistyö

Kotiseutuliiitto toimii asiantuntijana ja edunvalvojana kotiseututyöhön sekä paikalliseen kulttuuriperintötyöhön, kestävään kehitykseen, kulttuuriseen moninaisuuteen, osallisuuteen, ja lähidemokratiaan liittyvissä kysymyksissä.

Liitto tekee omaehtoisesti tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa julkilausumia ja aloitteita omaa alaansa koskevissa ajankohtaisissa kysymyksissä. Liitto osallistuu kannanotoillaan yhteiskunnan kehityksen suunnasta käytävään keskusteluun.

Liitto toimii lausunnonantajana Valtioneuvoston kanslialle kotiseutuneuvoksen arvonimeä varten.

Vuonna 2025:

- Toteutamme kuntavaalikampanjan, jonka tietopaketti on koottu yhdessä kulttuuriympäristöviestijöiden verkoston kanssa.
- Valmistelemme vuosikokoukseen päätettäväksi julkilausuman meille ja jäsenillemme merkittävästä ajankohtaisesta teemasta.
- Annamme meiltä pyydyt lausunnot ja teemme oma-aloitteisesti lausuntoja muista meille ja jäsenillemme merkittävistä valtionhallinnon ja viranomaisten hankkeista (esim. lainsäädännön uudistaminen, periaatepäätökset ja strategiat, politiikkahankkeet)
- Olemme aktiivisesti yhteydessä viranomaisiin ja poliittisiin päättäjiin meille ja jäsenillemme tärkeiden asioiden ajamiseksi.

- Pyrimme siihen, että liitto kutsutaan jo eri valmisteluelinten jäseneksi liiton tavoitteiden ja toiminnan kannalta keskeisissä asioissa.
- Viestimme näkyvästi kannanotoistamme ja lausunnoistamme.
- Olemme puoluepoliittisesti neutraaleja.
- Liitymme edunvalvonnan vahvistamiseksi ja vaikuttavuutemme lisäämiseksi kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö Kulta ry:n jäseneksi.

4.3. Maakunnallinen työ

Kotiseutuliiton jäsenkenttään kuuluu 13 alueellista järjestöä, jotka toimivat maakunta- tai seutukuntatasolla tai tietyn teema-aiheen parissa valtakunnallisesti. Näistä järjestöistä kahdeksan on hallituksen nimeämiä kotiseututyön aluejärjestöjä. Jäsenistöömme kuuluvat lisäksi lähes kaikki maakuntien liitot. Tämä antaa vahvan pohjan maakunnalliseen kotiseututyöhön.

Maakuntien liittojen kulttuurivastaavat ovat Kotiseutuliitolle pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita. Kotiseutuliitto on kutsunut heidät perinteisesti vuosittain yhteiseen tapaamiseen.

Maakunnalliset kokoukset ovat vuosittainen verkostoitumis- ja koulutustilaisuus liiton jäsenille, luottamushenkilöille ja henkilökunnalle. Maakunnallisissa kokouksissa jäsenet pääsevät vaikuttamaan liiton ja koko kotiseutuliikkeen tulevaisuuden suuntaan.

Maakuntien liittojen kulttuurivastaavat ja Taiken väki vierailulla Kotiseutuliiton toimistolla tammikuussa 2024. Kuva: Marika Punamäki.

Vuonna 2025:

- Kutsumme maakuntien liittojen kulttuurivastaavat yhteiseen tapaamiseen 7.2.
- Järjestämme maakunnalliset kokoukset maaliskokuussa etäkokouksina niissä maakunnissa, joissa on erovuoroinen valtuutettu.
- Kehitämme maakunnallisia kokouksia kohti alueellista verkostoitumista ja vertaisoppimista.

4.4. Kaupunginosat ja vuoden kaupunginosa -kilpailu

Kaupunkitoiminnan asiantuntijoista koostuva liiton kaupunkityön jaosto nostaa esiin erityisesti kaupungeissa ja kaupunginosissa tehtävää monimuotoista kotiseututyötä. Suurin osa Kotiseutuliiton jäsenyhdistyksistä toimii kaupungeissa.

Vuosittainen Vuoden kaupunginosa -kilpailu tuo näkyvyyttä kaupunkityölle ja ehdotuksia voittajaksi kautta maan. Vuoden kaupunginosan valinnalla halutaan korostaa kaupunginosien ja taa-
jamien aktiivisuuden ja kansalaistoiminnan merkitystä yhteisöllisyyden ja viihtyvyyden rakenta-
jina.

kotiseutuliitto.fi/toiminta/palkinnot-ja-kilpailut/vuoden-kaupunginosa/

Vuonna 2025:

- Hallitus nimittää kaupunkityön jaoston koordinoimaan ja ideoimaan kaupunginosatyötä.
- Järjestämme Vuoden kaupunginosa -kilpailun kaupunkityön jaoston koordinoimana. Voittaja julkistetaan Flooran päivänä 13. toukokuuta ja kukitetaan voittajan kanssa sovit-
tavana ajankohtana kilpailun voittaneessa kaupunginosassa.
- Järjestämme kaupunkitoimijoille suunnatun keskustelukammarin, kaupunkipaahntimon, Valtakunnallisten kotiseutupäivien yhteydessä perjantaina 15.8. Valkeakoskella.
- Ylläpidämme kaupunkitoimijoiden keskusteluryhmää Facebookissa.

4.5. Mestarit & kisällit -toiminta

Lapset, nuoret ja ikäihmiset kohtaavat Mestarit & kisällit -toiminnassa, jossa yhteisen ja vuoro-
vaikutteisen tekemisen kautta tutustutaan kulttuuriin, tapoihin, perinteisiin ja omaan kotiseu-
tuun. Mestarin ja kisällin rooli on vastavuoroinen: eri sukupolvien edustajat saavat vaikuttaa toi-
mintaan, milloin vanhoista tai uusista perinteistä oppien, milloin toisille omia taitojaan opettaen.

Tavoitteena on vakiinnuttaa Mestarit & kisällit -toiminta pysyvästi osaksi Kotiseutuliiton toimin-
taa. Kotiseutuliitto toimii toiminnan koordinoijana, neuvojana ja viestijänä ja auttaa paikallisyh-
distyksiä ja muita kulttuuriperintötyötä tekeviä organisaatioita ottamaan mallin toimintatavak-
seen. Edellinen Mestarit & kisällit -hanke päättyi kesällä 2024.

Vuonna 2025:

- Haemme ulkopuolista rahoitusta Mestarit & kisällit -toiminnan toteuttamiseksi.

*Mestarit & kisällit -toimintaa Vantaalla.
Kuva: Riina Koivisto.*

4.6. Näkyvä ja vaikuttava viestintä

Viestinnällä on erittäin merkittävä rooli Kotiseutuliiiton tavoitteiden edistämässä ja vaikuttamistyössä, tiedonvälityksessä, jäsenyhteyden luomisessa ja ylläpitämisessä sekä vuorovaikutteisen kotiseutuliiikkeen keskustelun virittämisessä. Liiton viestintää ohjaa liiton yleisempien ohjausasiakirjojen lisäksi erillinen [viestintästrategia](#) (päivitetty 2020).

Vuonna 2025:

- Laadimme kolmevuotisen, vuosittain päivitettävän viestintäsuunnitelman.
- Lisäämme viestintään rohkeutta, terävyyttä ja omannäköisyyttä.
- Yhdistämme Kotiseutupostin ja Hilja-utiskirjeen uudeksi ajankohtaisviestinnän sähköiseksi välineeksi.
- Selkiytämme ja kehitämme uutiskirjepalveluamme.
kotiseutuliiitto.fi/jasenille/uutiskirjeet/
- Muutamme Kotiseutu-vuosikirjan säännöllisesti kerran vuodessa printtinä ja sähköisenä ilmestyväksi aikakauslehtimäiseksi, ajankohtaisviestintää syvällisemmäksi mutta populaariksi Kotiseutu-lehdeksi.
- Selkiytämme ja kehitämme verkkosivustoamme.
- Terävöitämme sosiaalisen median viestintäämme ja tiivistämme sitä keskittymällä tärkeimpiin kanaviin.
- Kehitämme audiovisuaalista viestintäämme.
- Etsimme uusia keinoja tavoittaa eri-ikäiset ja -taustaiset kohderyhmät, jäsenyhteisöjemme jäsenet ja uudet yleisöt.
- Tarjoamme tiedotusvälineille aktiivisesti aiheitamme ja haastateltaviamme.
- Teemme viestintäyhteistyötä sidosryhmäorganisaatioiden kanssa.

5. Taloudellisesti vahvistuva Kotiseutuliiitto luo vakautta

5.1. Talouden suunnittelu

Kotiseutuliiitto tukee ja toteuttaa taloudellisesti kestävästä kehitystä. Suunnittelemme ja toteutamme taloutta kestävästi ja pitkällä aikavälillä. Talouden ohjauksesta vastaa hallitus sekä sen nimittämä talousjaosto.

Liitto toteuttaa omaa varainhankintaa erilaisten jäsenyhteyden ja jäsenkampanjoiden, kotiseutukillan, tilavuokrauksen, maksullisten palvelujen ja koulutusten, myyntituotteiden sekä hankkeiden ja hankeyhteistyön kautta.

Vuonna 2025

- Hallitus nimittää talousjaoston ohjaamaan talouden suunnittelua ja sijoitustoimintaa.
- Sopeutamme talouttamme pienentyviin resursseihin hallitusti ja pitkäjänteisesti keskeisiä tavoitteita ja toimintamuotoja priorisoiden.
- Vähennämme verkkokauppatuotteita.

- Sijoitamme hankkeiden läpikulkurahat ja liiton kassavarat vastuullisesti ja varovaisuusperiaatteella.
- Haemme aktiivisesti uusia varainhankinnan muotoja sekä hankkeita.

5.2. Vuoden 2025 talouden yleiskuva

Toimintasuunnitelman perustana oleva talousarvio on tehty nollatulokseen. Talousarvion mukaan liitolla on sekä tuloja että menoja yhteensä 620 772 euroa.

Tulot koostuvat seuraavasti:

- liiton yleisavustus 239 000 euroa (38,5 %)
- seurantalotyö 201 960 euroa (32,5 %)
- jäsenmaksutulot 119 425 euroa (19,2 %)
- muut tuotot 60 387 euroa (9,8 %)

Menot koostuvat seuraavasti:

- henkilöstökulut 299 290 euroa (48,2 %)
- seurantalotyö 201 960 euroa (32,6 %)
- toiminta- ja jäsenpalvelukulut 88 857 euroa (14,3 %)
- järjestökulut 22 400 euroa (3,6 %)
- muut kulut 8 265 euroa (1,3 %)

Toiminta sopeutetaan myönnettyjen avustusten ja muiden tulojen tasoa vastaavaksi erillisessä käyttötalousarviossa, joka laaditaan vuoden alkupuolella. Periaatteena on, että liitto ottaa hoitaakseen vain tehtävät, joihin sillä on riittävät resurssit.

5.3. Tarkoituksenmukaiset toimitilat

Kotiseutuliton toimisto on sijainnut vuodesta 1984 vuokratiloissa osoitteessa Kalevankatu 13 A 5, Helsinki. Tilat ovat hyvin toimintaan sopivat, kotoiset ja sijainniltaan optimaaliset.

Tiloissa toimivat alivuokralaisina Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka (vuodesta 2021), Kulttuuri-perintöperintökasvatuksen Seura (vuodesta 2023) sekä Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS (vuodesta 2024).

Kotiseutulitto turvaa talouttaan mm. ottamalla lisää samanhenkisiä vuokralaisia toimitiloihinsa. Kuvassa vasemmalla Fokus ry:n Marja Laine, Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran Ira Vihreälehto sekä Kotiseutuliton Teppo Ylitalo. Kuva: Anna-Maija Halme.

Vuonna 2025:

- Jatkamme toimintaa nykyisissä toimitiloissamme.
- Tiivistämme tilantarvettamme pienentämällä kirjastoa ja siirtämällä arkistoamme Kansallisarkistoon.
- Haemme toimitiloihimme vielä neljättä alivuokralaista 1.9. alkaen.
- Tiivistämme yhteistyötä samoissa tiloissa toimivien järjestöjen kanssa.
- Päivitämme ja järjeistämme IT-infraamme.

5.4. Osaava ja hyvinvoiva henkilökunta

Osaava ja hyvinvoiva henkilökunta on liiton toiminnallinen sydän. Vuoden 2024 lopussa liiton palveluksessa on 9 vakituista ja 1 määräaikainen henkilö, joista kokonaan ulkopuolisella hanke- tai projektirahoituksella toimii 4 ja osittain 4.

Henkilökunnan toimintaa koskevat liiton yleisten ohjausasiakirjojen, kestävän kehityksen ohjelman, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman sekä turvallisemman tilan periaatteiden lisäksi seuraavat ohjausasiakirjat:

- toimintasääntö (päivitetty 2024)
- henkilökunnan toimintaohje (päivitetty 2024)
- päihdeohjelma (päivitetty 2024)
- henkilökunnan matkustamissääntö (päivitetty 2024)
- muistamisohje (hyväksytty 2024)

Kotiseutuliiton henkilökuntaa keväällä 2024. Ryhmän kuvasi nimettömänä pysytellyt ohikulkija.

Henkilökunta on nimennyt keskuudestaan toimiston luottamushenkilön ja työsuojeluvaltuutetun. Työnantaja on nimennyt työsuojelupäällikön.

Vuonna 2025

- Vaalimme poikkeuksellisen hyvää yhteishenkeämme ja työyhteisön kotoisuutta.
- Huolehdimme henkilökunnan kaikenpuolisesta hyvinvoinnista ajantasaisten ohjeistusten sekä yhdenvertaisuutta, tasa-arvoisuutta ja hyvinvointia tukevien käytäntöjen avulla.
- Kiinnitämme erityishuomiota henkilökunnan fyysiseen ja henkiseen hyvinvointiin muutosprosessin keskellä.
- Käymme läpi työntekijöiden toimenkuvat työtehtävien priorisoimiseksi.
- Päivitämme henkilöstötiimien kokoonpanot ja käytännöt sekä henkilöstön edustukset.
- Järjestämme henkilökunnan työhyvinvointi- ja virkistystilaisuuksia koko henkilökunnan yhdessä sopimalla tavalla.
- Jatkamme työskentelyä pääosin etänä joustavilla työajoilla.
- Tuemme henkilökunnan osaamisen jatkuvaa kehittämistä työtehtävissään.

5.5. Kehittämistyön pitkäjänteinen hankkeistaminen

Kotiseutuliitto toteuttaa pitkäjänteistä hankkeistamista strategian, lähiajan toiminnan päälinjojen ja vuosittaisten toimintasuunnitelmien mukaisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Yksittäiset hankkeet nähdään jatkumona ja uudet hankkeet rakennetaan aina aiempien kokemusten ja kehittämistyön päälle. Hankkeet sopeutetaan muuhun toimintaan niin, että niiden suunnitteluun ja toteutukseen on riittävästi resursseja.

Vuonna 2025:

- Haemme hankkeita erityisesti paikallismuseoiden ja kotiseutuarkistoiden kehittämiseen, Mestarit & kisällit -toimintamallin toteuttamiseen sekä kestävän kehityksen, osallisuuden, kulttuurisen moninaisuuden ja kaupunkityön paikalliseen kehittämiseen.
- Tutustumme Luova Eurooppa -rahoitukseen ja pyrimme hankepartneriksi noin vuoden 2026 alusta alkavaan, tavoitteitamme toteuttavaan hankkeeseen.
- Haemme vähintään yhtä alueellista Maaseuturahasto-hanketta yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa.
- Osallistumme yhteistyökumppanina tavoitteitamme tukeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.
- Hyödynnämme uusien projektien suunnittelussa laajaa verkostoamme ja etsimme aktiivisesti myös uusia yhteistyökumppaneita.
- Selkiytämme hankevalmistelun vastuita ja resursoimme valmistelutyötä.
- Hyödynnämme aktiivisesti hankkeissa syntyneitä toimintamalleja ja aineistoja.

6. Kalenteri 2025

Tammikuu

- Avoin haku jaostoihin
- Digipamu-hankkeen koulutus

Helmikuu

- 7.2. Maakuntien liittojen kulttuuri-vastaavien tapaaminen
- 10.2. Hallituksen kokous
- 13.2. Hyvien käytäntöjen webinaari
- Digipamu-hankkeen koulutus

Maaliskuu

- Maakunnalliset kokoukset maaliskoukokuussa
- 12.3. Valtuuston ajankohtaiskeskustelu verkossa
- 22.3. Hallituksen kokous
- Digipamu-hankkeen koulutus

Huhtikuu

- Maakunnalliset kokoukset maaliskoukokuussa
- 24.4. Hallituksen kokous
- Digipamu-hankkeen koulutus

Toukokuu

- Maakunnalliset kokoukset maaliskoukokuussa
- 13.5. Vuoden kaupunginosa -kilpailun voittajan julkistus
- 23.–24.5. Valtuuston kevätkokous Torniossa
- Digipamu-hankkeen koulutus

Kesäkuu

- Vuoden kotiseutuyhdistys -kilpailun voittajan julkistus
- 11.6. Hallituksen kokous
- Digipamu-hankkeen koulutus

Heinäkuu

Elokuu

- 15.–17.8. Valtakunnalliset kotiseutupäivät Valkeakoskella
- 15.8. Kotiseutukillan vuositapaaminen Valkeakoskella
- 16.8. Vuosikokous Valkeakoskella
- 17.8. Hallituksen kokous
- Digipamu-hankkeen koulutus

Syyskuu

- Euroopan kulttuuriympäristöpäivien päätapahtuma-ajankohta
- 10.9. Valtuuston perehdytys, osa 1
- 22.9. Valtuuston perehdytys, osa 2
- 25.9. Hallituksen kokous
- Digipamu-hankkeen koulutus

Lokakuu

- Vuoden kotiseututeos -kilpailun voittajan tai voittajien julkistus
- 6.10. Valtuuston ajankohtaiskeskustelu verkossa
- 30.10. Hallituksen kokous

Marraskuu

- 5.11. Hyvien käytäntöjen webinaari
- 15.11. Valtuuston syyskokous Helsingissä

Joulukuu

- 9.12. Toimiston pikkujouluglöggit
- 11.12. Hallituksen kokous